

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an.

Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul

Luminat” 100 Lei pe an, 50 Lei pe jumătate de an 25 Lei pe un pătrar de an. — Deosebite, foile nu se dau.

Pentru străinătate: Iugoslavia, Cehoslovacia 200 Lei. — Pentru America, 200 Lei pe an, trimiși prin cec de bancă foli la Orăștie!

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foile pentru popor | Director, Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie Trans.)

Fundamentele-s săpate la „Căminul Cultural Creștin” dela Iași.

Ni-se telegrafiază dela Iași:

„Munca săpării s'a început în 6 Iulie. Studenții lucrează minunat!

În 7 zile au scos 300 cără de pământ, — adică trei sferturi din fundamente.

În săptămâna viitoare, cu ajutorul lui D-zeu și al Românilor de bine, începe betonarea!”

Comitetul Studențesc.

Iată o veste așa de frumoasă, care întrece toate veștile bune ce ne vin din țară, — căci ne întărește credința ce ni-am făcut-o de vre o 3 ani de zile despre sufletul sănătos al tinerimei noastre universitare de azi, și voința ei de fer, de a merge spre țintele ce și-le-a pus înainte, — trecând peste ori-ce greutate, peste ori-ce trudă, peste ori-ce suferință.

Când acești tineri s'au hotărât să se facă simpli salaori, (adecă muncitori cu palma), dacă asta li-se cere, și-și pun mâinile lor pe sapă, pe lopată, pe arșeu, pe roabă, pe lada cu var, pe vadra cu apă, — aceștia vor ști, când va bate ciurul, să pună mâna și pe sabie, pe pușcă, pe tun! Cu sapa și cu lopata zidesc ei azi o casă mică, pentru adăpostirea celor buni și săraci sau prizoniți de puternicii zilei, — cu sabia, cu tunul, vor săpa noile fundamente ale țării, ale Patriei, ale Casei mari a Neamului! Vor dărâma zidurile rău așezate de azi și vor erol așezarea nouă a lor, care să fie spre paza și ocrotirea neamului nostru, nu loc de opoșeală pentru toți vagabonzii pământului, cari vin și se așează pe la noi aproape ca într'un sat fără câni!

„Căminul cultural Creștin”, al cărui fundamente acuși vor rădări la Iași, — va fi Casarma Națională care să ne crească pe lupătorii de mâne, — de care avem strigătoare nevoie, dacă e să nu ne sifoace mâna mișelească nevăzută care ne strânge tot mai tare și din mai multe locuri!

Cei cari înțelegeți înșămnațea lucrării pornite la Iași, — dați-le mână de ajutor acum, în grabă, când au lipsa cea arzătoare! Aju-torul dat mai târziu va fi bun și

el, dar nu le va fi de mare folos de care le este acum.

— Din Orăștie s'au înștiințat la Redacția noastră 3 meșteri zidari: Nic. Florea, cu doi tovarăși ai dsale, cari vor pleca săptămâna viitoare la Iași, ca să lucreze o săptămână gratis, fără nici o plată, la scumpul Cămin, numai ca să știe că și ei au dat cu ciocanul și au pus var cu mistria, în acele ziduri sfinte!

Săptămâna trecută li s'au trimis 15 perechi de opinii — afară de ce s'or mai fi cumpărat acolo, — pentru ca studenții muncitori să nu-și strice încălțămintele lor, ci să iee în picioare opinii și pe ei haine de muncitori.

Cuvântarea

d-lui Profesor A. C. Cuza în procesul Codreanu la T.-Severin.

Demnilor jurați! Sfatul celor cari au aranjat apărarea în acest proces, a dat distinsului nostru coleg dlui P. Iliescu să deschidă șirul vorbirilor de apărare, iar mie mi-au sortit să îi închid. Am slujbă grea, căci sunteți iminați, dlor jurați. Am slujbă grea, căci am o răspundere deosebită, fiind eu „vinovat”, cum a spus dl Costaforu, de toate cele petrecute.

Înainte de a cerea să-mi împlinesc totuși greaua slujbă, rog pe dl Președinte, să primească omagiile mele (cuvintele de laudă) pentru felul cum a prezidat această lungă și însemnată dezbateră, înălțând d sa prin ținuta dsale, mai mult decât se crede vaza judecătoriei românești.

Președintele: Ne facem datori.

A. C. Cuza: Da, dar dacă și alții și-ar înțelege așa datorria, acești copii nu ar fi aici pe banca acuzaților!. Locul altora ar fi aci, mai ales al unuia... Și noi am fi dorit să vă denunțăm (să-l arătăm cu degetul) pe adevăratul criminal, care nu numai că nu e Codreanu, dar nu e nici Manciu, ci acel cari l'au ales și l'au împins pe acela pe locul său, slujindu se de nenorocita lui fire pentru scopurile ascunse ale lor! N'am făcut-o însă pentru D voastră..

Dar nu aceleași omagii aduc dlui Procuror. D-sale îl spun vorbe de laudă pentru talentul (darul) dsale de a ști înfățișa și suci lucrurile, dar în același timp țin să vă atrag, dlor jurați, luarea aminte, să nu vă lăsați amăgiți de glasul dsale de sireadă... (Sirenele erau, în credința vechilor Romani, niște zâne

— Vre-o 3 studenți din jurul Orăștiei pleacă săptămâna viitoare. Ei își duc hrană pe 4—5 zile, pâne, slănină, brânză, ce pot, — căci acolo să poate să nu găsească de toate ce le trebuiesc din ziua cea dintâi.

În loc de-a face o excursie (călătorie de plăcere ori de învățatură) undeva prin țară, sau să meargă spre plăcută odihnă la o rudă undeva, — se duc aci, unde e cea mai frumoasă excursie, sunt și de folos și-și leagă de nume o pomenire frumoasă.

— Nu e însă bine să plece mulți așa fără înștiințare înainte. Ca să nu fie odată prea mulți de ajutor, odată prea puțini. — Cei ce doresc a merge, să scrie întâi, cerând îndrumări, dlui loginer Gr. Bejan, Iași. Hotel Bejan, — sau studentului Ioan I. Moța, Iași, Str. Carol 41, — că anume pe când ar fi bineveniți? Să ceară răspuns telegrafic

noaște-o cu toții, multă din cele ce se întâmplă în societatea noastră, nu s'ar întâmpla! — Noi, însuși de acea învățătură, i-o aplicăm și dlui procuror, și mult i se iartă, căci și dsa a iubit, a iubit România, când a spus, că de, într'un punct se unește cu acești tineri, în acela că: „România să fie a Românilor!” Dar, dl Procuror, un lucru nu l'al băgat de samă: Când al spus acest cuvânt, însuși al cerut achitarea acestor tineri! Căci dacă România trebuie să fie a Românilor, apoi acești tineri cari pentru aceasta s'au aruncat în valurile luptei, cum ar putea fi osândiți, chiar după părerea Dvoastră!

Dar să trecem la obiectul procesului însuși. Au fost dezbaterile prea lungi, vor zice unii. Dar, dlor jurați, acest proces este un proces istoric, pe care Dvoastră aveți onoarea de a-l judeca. De aceea atâtea feluri de oameni se însirue ca apărători înaintea Dvoastră, ca să protesteze împotriva felului cum acești tineri luptători au fost țărâți în proces și să vă arate în numele nației întregi care e sâmtământul nației și răspunderea Dvoastră. Nu vă facem vătămărea de a vă bănuși, că Dvoastră, jurați Mehedințeni, ați putea aduce vot de osândire. E de mare însemnatate și cu adânc înțeles faptul, că în vreme ce și la Focșani și aici, pentru Codreanu s'au înscris 20.000 de apărători, pentru Manciu nu s'a găsit un avocat macar în țară, ca să-l apere, — când se știe că avocatul e dator să apere și pe criminalii ordinari, cu atât mai vărtos pe cel căzut de un glonte. Dar simțul de mândrie națională, iată, i-a oprit pe toți advocații, a veni să apere pe un trădător al neamului său. Din potrivă, vedem barourii întregi înscrise, altele cel puțin reprezentate, în șirul apărătorilor celui ce a trimis g'onțul. Aduc mulțumiri decanului baroului de aci, pentru ținuta mândră ce a luat cu toți colegii dsale și sunt mândru ca Președintele Baroului e un fost elev al nostru.

Aceia cari au pus pe Manciu în postul gingaș de care nu s'a arătat vrednic, au făcut-o la cere-rile jidovimel și tot acela au unel-tit și împotriva noastră, la cererile acelelași jidovimel cotropitoare. Urmările nu pot fi decât cele ce se văd: o ridicare a neamului împotriva rătăcirii unor oameni ca aceștia. Sau de ce, când venim noi, niște necunoscuți, ne ies în cale, prin gări și aici, stăta lume? De ce? Pentru noi? Nu! Pentru că ne văd în slujba neamului. Ați mai văzut undeva atâtea apărători? Ce e asta? E dragostea pentru neam care se răvarsă din inimi în acest chip!

Pentru a vedea mai luminos întreg lucrul, ne folosim de anumite

Inalță pe procuror și iar îl doboară

Noi, cari ne călăuzim în faptele noastre de învățăturile sfintei scripturi, știm că aceea spune într'un loc: „Ți-se va lerta ție mult, pentru că ai iubit...”, învăță-tură sfântă pe care dacă am cu-

„formule” (regule, pilduri). Formula e ca muntele, pe a cărui vârf urcându-te, vezi mai bine și mai departe în jur de tine. Pentru cele ce le judecăm azi, avem formula: Când se mișcă țara, (cum în jurul acestui proces s'a mișcat), să știi că ea se mișcă numai pentru mari interese (cerințe, trebuințe, foloase) ale ei. Astfel de mari interese sunt: *Ordinea (buna rânduială) în stat și Statul de ordine.*

„Ordinea în stat”

Cel dela conducerea statului spun, că ei apăra „ordinea în stat”. Și în cazul de față s'a pornit acest proces cu mare zgomot de arme, sub cuvânt că — se apăra „ordinea în stat”. Dar de fapt dl procuror, care vorbește pentru stat, a apărut disordinea (nerânduiala) în stat! O pildă: Ce căutăm noi aici, la Turnu-Severin? Înțelegem că acest proces să se fi desbătut aici, dacă omorul s'ar fi săvârșit aici. Dar când fapta s'a întâmplat sus în Moldova, la Iași, ce căutăm noi în celalalt cap al țării? La Iași procesul s'a amânat sub cuvânt că debateră acolo „ar turbura ordinea publică”, — înțelege tihna Evreilor!. Dar dacă ordinea publică a Iașului a cerut mutarea într'alt loc, atunci de ce n'ai adus procesul la Vaslui, la Dorohoi, ori unde, dar tot în Moldova? L'ați dus la Focșani. Bine. Dar și aici s'a amânat. Tot pentru că o cerea „ordinea”? Când să hotărăască, la Focșani, mănărea de nou, se căutau cuvintele de razim ale amănării și judecătorii nu le aflau! Atunci le-a adus: telefonul, care zburăna mereu dela București... A fost acesta un mare abuz (o mare volnicie), care a stîrnit o uriașă nemulțumire la toată lumea, care vede în amânarea: *abuzul celor de sus, în slujba jidanilor!*

Și iaca așa ne vedem trimiși aici la 800 kilometri departe de locul faptei, ca să vă cerem Dvoastră Mehedințenilor, dreptate! Dar asta este, dl procuror, justiție, dreptate? Căci în acest proces judecă jurații. Iar jurații judecă nu după paragraful legii, cari sunt unii și aceiași în toată țara, ci ei judecă pe onoarea și pe conștiința lor, adică după cum cunosc ei lucrul și după cum li-l spune sufletul lor că e de adevărat și drept. Dar e justiție (facere de dreptate) asta, să mă aduci pe mine, ca să mă judece jurații din Turnu Severin *ieșiți din mijlocul unei poporări care nu cunoaște și mai ales nu simte împrejurările cari stau la temelul acestui proces?* — căci aici nu sunt jidani, aici cetățenii. dintre cari se aleg jurații, nu sunt frământații de nemulțumirile de cari clocote Moldova! Prin urmare se poate întâmpla se judece în alt fel decum ar judeca jurații din Moldova, mai de aproape cunoscătorii al împrejurărilor cari au dat naștere faptei. E asta justiție? Și fiindcă am vorbit de jurații de aici în totuși să spun, că nu am nici acum, cum n'am avut nici nainte de proces, nici o îndoială asupra bunătații lor, despre care avem semn viu în faptul ca nici unul n'a fost recuzat (respins), — totuși în să le strag luarea aminte asupra faptului, că altele sunt împrejurările și umilirile în cari trăim noi la Iași și altele stările în care trăiesc dânșii în liberul și românescul Mehedinți, prin urmare dânșii ca să judece drept, trebuie să se traspună cu sufletul și cu inima în viața pe care noi o trăim acolo. — Și acum o altă pildă despre cum se face la noi „ordine în stat”.

La 10 Dec. 1923 Locotenentul Fălcolanu, dela Medicină din Iași, a fost bătut de poliția lui Manciu, și când s'a arătat celor ce aveau să pedepsească pe volnici și i-a întrebat: Aceasta se cade unui ofițer ce și-a făcut datoria către țară? — Manciu l'a luat în râs, l'a respins în chip brutal. Așa stălu el „face ordine”. — Sau povestea cu „complotul”. Tot procesul acesta s'a întemeiat pe spusa procurorului dela Iași, că a găsit acion „complot” (țăsătura mai multora) împotriva „ordinii de stat”, — de aceea a aruncat în temniță pe 5 inși și i-a dat în judecată. „Dovada” era să fie, acolo, hârtia pusă de poliție în șerparul orișăului lui Codreanu! Prin urmare „complotul”, temelul procesului, era o operă infamă (o lucrare de nimic), o minciună iscodită de „apărătorii ordinii”, tot așa ca și aceea că tinerii voiau să atace locuința lui Manciu, ca și cum pentru a o ataca pe aceea, ar fi avut lipsă de planuri amănunțite care să-l conducă, — așa cum aveau lipsă anarhiștili de planul palatului Țarului pentru a-l găsi prin el, — pe când aci era vorba de o amărâtă locuință de 4 camere! A fost aci un complot, dar nu al tinerilor împotriva lui Manciu sau a ordinii publice, ci complotul poliției împotriva tinerilor și a ordinii în care ei își vedeau de munca lor! Dacă acești tineri era să facă un „complot” contra prigonitorilor lor și a luptelor lor, apoi îl făceau de sigur contra vinovaților celor mari, nu contra unui fleac ca Manciu.

Toată paserea pe limba ei plere. Uitați aci o broșură: Pentru adevăr” scrisă de dna Adelina Manciu, broșură pentru care s'au cheltuit 82.000 Lei din banii țării. O soție îndurerată se fotografiază, pentru ca prin fotografia de pe broșura tipărită din fonduri ascunse, să înrăurească asupra juraților. Și vine Costaforu să spună, că e văduvă „cu durere”. Dar a spus-o dna Gavrilăscu: durerea se închide și plânge, nu sfărăie în automobil pe la Mehădia în ziua în care trebuia să slujească un parastas pentru cel pierdut, la întâia zi a numelui lui când nu-l mai are. E asta „durere”, când ea în acea zi se plimbă pe la băi cu pretinții? Când văduvele luptătorilor morți pentru țară, sufăr mizerie și abla trăesc în căsuțele lor retrase, văduva acestui zbir, a cestui spărgător al ordinii, se îmbuibă în toată plata lui și se plimbă pe la băi!. Așa fac acești domni „ordinea în stat”.

Dar încă o dovadă scoasă din broșură. Zice aci (cetește din broșură): „Corneliu Codreanu întăind stăruința lui Manciu de-a susținea „ordinea” cu ori-ce preț. își mută centrul de acțiune (adecă inima lacrării) pe malul Prutului, în satul Ungheni, și lucrează la cărămidă, dar face în același timp o puternică propagandă antisemită (ațățare potrivnică jidanilor) în Basarabia”. Față de asta duli jurași trebuie să știe, că satul Ungheni din partea Basarabiei, e sat aproape curat jidovesc, doar 3-4 Români de mai sunt în el. Totuși în broșura „Pentru Adevăr!” se spune că acolo Codreanu făcea o puternică propovăduire contra jidanilor!. Printre cine? Printre Jidani? — Și pentru a pune capăt acestel propagande antisemite, a iscodit el, apărătorul „ordinii în stat” complotul dela straturile de legumi din grădina dnei Ghica!

Iată, dlor jurași, pentru cari interese am fost chemați în față

Dvoastre: să judecăm pe cei ce fac disordinele (nerânduiile) în stat. Iar pe aceștia nu-l găsim în șirele acestor tineri, ci între cei ce îl prigonesc pe ei cu ori-ce fe de mijloace răsturnătoare ale ordinii!

„Statul de ordine”.

Al dollea mare interes ce ne-a adus aici, e apărarea „Statului de ordine”. Care este „statul de ordine”? E acela, în care nația ce l'a clădit și-l susține, este apărată de către organele de stat, și în care feiturile clase (trepte și bresle) din ei, trăesc în bună înțelegere. Când în statul național francez buna înțelegere numai dintre clase a fost zdruncinată, a venit revoluția. Dar ce se întâmplă când nu câteva clase sunt tulburate, ci *neființa ce susține statul*, întăinește statul împotriva ei? Iar la noi așa este! Statul împotriva statului, adecă a nației ce îl susține pe el, și dat pe partea celor ce vor peirea lui! Avurăm chiar aci o pildă: Vine Costaforu să apere pe Manciu și purtarea lui. Cine e Costaforu? Trimisul gazetelor „Adevărul” și „Dimineața”, cari falsifică mereu tot ce dau cetitorilor lor, falsifică până și dările de samă despre acest proces ce se debate în fața atător ascultătorii. Și arată cum mint aceste foli. Costaforu a cutezat să spună aici, că în Țara Românească au fost „progromuri” (ucideri de Jidani de către mulțimea tulburată) și președintele l-a oprit spunându-i că: „N'au fost, progromuri în Țara Românească și nici nu vor fi!” — iar în gazeta lor lese raportul așa, că: Costaforu a spus că în România nu au fost progromuri, iar președintele a întregit: „și nici nu vor fi!”. Așa falsifică aceste foli tot ce dau lumii spre cetire, răsucindu-le după planurile lor de a înșela lumea cetitoare și a o învenina.

Când același Costaforu, apărătorul celor ce susțin „ordinea în stat” a întrebat: Cari părinți ar vrea, ca copiii lor să ajungă pe banca pe care stau acești tineri?, lumea a răspuns că: toți! toți!, și când s'a lăudat că are ginere jidan, lumea l'a răspuns: să-ți fie rușinel — iată ciocnirea între „apărătorii ordinii în stat” și între „Statul de ordine”. Aci „Statul de ordine” e lovit de producătorii disordinei, reprezentati aci prin apărătorii dela folie erimibile ale Jidovimeii.

Ordine în stat e atunci, când *Statul, prin deregătorii săi, ține samă de simțămintele nației care-l formează și suferinel*, — na întors, când statul e pe partea dușmanilor nației ce l'a creat!

O trezire la viața cea adevărată.

Și acum vin să vă stire o iluzie (o frumoasă închipuire) dvoastră celor din acest românesc cap de țară. O fac, ca să ieșiți din acest proces cu o cunoștință de sine mai presus de cea din trecut. Se vorbește, cu bucurie, că Oltenia Dvoastră e cel mai curat pământ românesc și că Jidani sunt o păcoaste deosebită a Moldovei. Căci aci nu își afiă rostul, nu pot trăi, căci Olteanul are el 24 măsese, adecă mănă el tot și și pe cel ce ar veni să se așeze pe aci cu scop de a se hrăni și el pe acest pământ. Bine ar fi să fie așa. Dar eu mă simt dator să vă previn, să vă trezesc din vreme, la viața cea adevărată, arătându-vă de ce n'ați avut până-cum Jidani și de ce-i are Moldova în măsură așa de mare.

Moldova—Oltenia.

Iată care e pricina: Moldova se afiă în o nenorocită așezare

geografică: ea e încungrurată de țări vecine căptușite de Jidani. Bandele de venetici ai acestui neam, în căutarea după locuri și mai bune de stors, — au năvălit asupra vecinei și bogatei în bunătați Moldovei... N'au venit puhoi mare, armate întregi, ci așa pe rând, gadină după gadină, și s'au așezat, așa singuratici, ba într'un sat, ba în altul; azi unu, peste 5-10 ani altul, pe nesimțite. Iar Românul „mi-los”, când mai vedea nu diavol furisându-se între ai săi, spunea: „lasa-l săracu să trăiască și el”... Și strecurarea asta aproape nesimțită, ne-a venit chiar în vremea când noi eram în formare, într'o stare începătoare. Cu gândul la alte multe nevoi ale unei nații ce-și întocmește așezământul, nici n'am băgat de samă primejdia ce se strecura printre noi, peste noi, prin furisarea jidanilor prin orașe, prin sate. Au năpădit în chip firesc întâi Moldova, iar Oltenia cu vecini mai curăți de aceste insecte, a rămas neatacată de ele multă vreme.

A rămas, dar — *nu va mai rămâne!* Dovadă următoarele fapte mult grăitoare: În București era o dinioară viața foarte românească, chiar negocul în mâni române ori creștine. În strada Lipscani erau numai nainte cu 40-45 de ani, la 1880, abla 3 negustori jidani, în-colo Români și alți creștini. Azi mai avem în acea stradă 3 Români, celalaltii aproape toți Jidani! Asta e cam oglinda întregului București.

Valul de năvălire tăcută, pe furis, venind din Moldova, a ajuns dar să năpădească Bucureștii în Muntenia și acum se apropie și de Oltenia Dvoastră! Uitați-vă numai bine în jur de dvoastre și veți vedea, că, de plidă, în Craiova, orașul vestit românesc, mândria acestei țări românești, au străbătut de-a binele! Aci au deja două Sinagoge aurite! Și valul tot vine, așa pe dedesupt, ca prin pământ, nesimțit!. Și de nu vă veți trezi la realitate (la viața cea adevărată) și de nu veți lua măsuri de apărare, de nu vă veți ridica la luptă, — veți fi înecați și dvoastre ca și noi în Moldova, ca și strada Lipscani a Bucureștilor!

Slăbiciunea noastră.

Și de ce? Pentru slăbiciunea noastră. Când un Jidan își deschide lâng'un Român o prăvălie și firește, că la început lefțin de tot, ca să atragă, să înșele lumea până s'o învâta la el, — Românul cum vede că „nu-i mai merge” ca nainte, — vinde prăvălia! Nu-și ia crucea de luptă, nu are tăria de a răbda în luptă, pentru a ieși tot el biruitor. Cine l cum-pără? Vecinul cel „non”, care apoi las' de nu și-o scoate și ce n'a câștigat în vremea de luptă de subsăpare a vecinului Român.

Dela pacea de Paris încoace, ei au drepturi politice și de a cum-păra pământ la sate: Urmăriile se simt mult dela 1923 încoace. În București advocații români aproape nu se mai duc la judecătorie, căci așezările (geșefiturile) și procesele ce izvoresc din ele, fiind toate jidovești, ei le dau numai la advocații lor jidani. Așa va fi ca mâne și la Craiova și la Turnu și peste tot locul, — dacă nu ne vom ridica la vreme să punem stavila primejdiei.

Cu Evanghelia.

Dl procuror a citat din Evanghelia cum se cade să fim îndurați și iertători... Rău face d. procuror că cetește evanghelia peste capetele jidanilor spre ocrotire... Mai când era, m'a cercetat la

în clasă și, deși Duminecă, le-au ținut închise, dându-le de lucru.

Ca urmare a acestei victorii, cetim următoarea știre zguduitoare în gazeta națională-creștină „Ogorul Nostru” din Turnu-Severin:

Pe când pe „Câmpia Dreptății” din Focșani, se sărbătorea ca în povești nunta lui Corneliu Zelea-Codreanu, în același zi și-a pus capăt zilelor, cea mai vrednică elevă din clasa a 4-a a Școlii Profesionale de fete din Focșani, Elena Filotti, sau Nuțica, cum o răsfățau colegile ei de clasă.

Vânduții jidanilor, văzând cu câtă măreție se desfășoară această nuntă a lui Corneliu Codreanu, au împiedecat pe elevi și eleve, ca să la parte la această nuntă, închizându-l în clase, deși era Duminecă, zi de sărbătoare.

Și pe când pe „Câmpia Dreptății”, chiotele de bucurie ale zecilor de mil de Români, sărbătoreau nunta, într-o sărăcăcioasă odăiță din strada Sf. Spiridon, stătea închisă Nuțica Filotti, îmbrăcată în costum național. Aci, ea sta de vorbă cu un mieluleț alb, ce-l primise dar de ziua ei dela colege, și, după ce de nenumărate-ori sărută mielulețul, îi spuse: „Ca și tine, mieluleț cu sufletul nevinovat, pe care poporul creștin te aduce jertfă Domnului Isus Christos în ziua de Paști, tot așa și eu îmi voi jertfi sufletul pentru idealul național Român și pentru îndreptarea ticdoșilor, cari și-au vândut până și sufletul de Român”.

Cu vârful piciorului și-a împins apoi de sub picioare scaunul, și fletul în mâinile cruce, și-a dat suspăzurată...

Așa am găsit-o în odăița-l sărăcăcioasă pe Elena Filotti. Pe poarta jos, se afla un mare buchet de flori, iar alături un bilet udat de lacrimi pe care abia se mai putea citi:

„M-ați împiedecat de a-mi îndeplini însărcinarea ce am primit dela colegele mele de a duce lui Corneliu acest buchet de flori. Voiu mai bine să mor. Trăiască România! Trăiască Corneliu Codreanu!”

Focșănenii cari au știut să sărbătorească cu atâta alai pe Corneliu Codreanu, tot cu atâta de mare durere și cinste, au înmormântat pe dulcea copilă ce se numea Elena Filotti.

Încă dela orele 12, zeci de mil de oameni erau adunați pe străzile cari duceau la casa răposatei, iar pe la orele 2, după o scurtă slujbă religioasă, lumea însoțitoare se puse în mișcare. Era lume ne mai văzută până acum la o înmormântare poate în toată țara românească. În fruntea convoiului (riului de însoțitori) mergeau Arcașii din Vrancea, îmbrăcați în costume naționale, purtându stindardul „Ligii” cu svastica îndoliată (îmbrăcată în negru), apoi veneau coșurile cu colaci, purtate de studenții bucovineni, steagurile bisericilor purtate de preoți, având pază de onoare de studenți, apoi corurile studenților din Basarabia, cântând: „Mergi la cer și te așează...” Studențele și studenții din Iași, delegații de țărani și țărance din Putna, studenții și studentele din Focșani, purtând o mare svastică numai din flori naturale; veneau apoi preoții și o gardă de Arcași, iar în urmă, pe un car mare moldovenesc, tras de șase boi, se afla sicriul Elenei Filotti...

În urma carului, familia moartei apoi doamnele din Focșani, îmbră-

cate în costum național, purtând dollu la brațul stâng, profesorele școlilor, comitetul Ligii Apărării Naționale Creștine, în frunte cu dnii General Macridescu, Zelea Codreanu, Tița Pavelescu, Georgică Niculescu, Naș Tudornicescu, Aristotel Gheorghiu, etc., apoi elevele școlii secundare, școlii profesionale, iar colegele defunctei purtau o mare svastică numai din verdeață, după care urma muzica militară și în urmă de tot zeci de mil de bărbați, femei și copii.

Și astfel acest măreț, dar trist convolu, trecu prin străzile orașului, printre mulțimea de oameni ce formau un zid pe trotuare, și în sunetul clopotelor, cântecelor corurilor și al muzicii, ajunse la cimitir...

Sicriul este luat pe umeri de șase studenți și dus în fața bisericii, unde după obișnuitul Prohod, preotul Rădulescu ridicând mâinile spre cer, se roagă Domnului spunând: „Doamne, Doamne, tu care dai viața omului, numai tu singur ești în drept a i-o ridica. Elena Filotti a greșit, și-a ridicat singură viața. Tu care ești bun și iertător, tu care vezi toate, privește această mulțime, care cu mine, se roagă să o ierți; iart-o și primește-i sufletul, așezându-l în lume celor drepti și iubitori de Dumnezeu, căci s'a jertfit pentru țară și neam...”

Di Ion Zelea Codreanu, (voind să vorbească, privește câteva secunde mulțimea). Ca un adevărat român, îndurerat de această întâmplare, vestejește purtarea celor ce au pe suflet o față toare națională... Cuvintele sale storc lacrimi din ochii tuturor.

Di dr. Victor Petheu din Ploiești, (când voește a lua cuvântul toată lumea își îndreaptă privirile asupra-i, ca să-l vadă mai bine, pe el, căpitanul invalid, care la Severin în plin proces, înfruntând ori-ce, i-a dat în mâni lui Corneliu Codreanu, tricolorul național, spunându-i: „Te învălu cu acest tricolor național, care reprezintă țara. Și Țara te va apăra”).

D-sa zice: „Nu mă tem de nimeni, decât de Dumnezeu! Ori-ce biruință se câștigă prin jertfe. Elena Filotti, este jertfa biruinței noastre. După frumoase cuvinte și asemănări dsa închee. Mulțimea plângă mereu.

Apoi în sunetul clopotelor și al muzicii, sicriul este luat pe umeri de opt studenți și dus la groapă. Aci, după o scurtă rugăciune, sicriul cu corpul aceleia ce s'a numit Elena Filotti, este pogorît pentru vecie în groapă...

Subprefectura Județului Hunedoara.

Nr. 6442/925.

Obiect: Vânzarea motorului de benzină a tipografiei.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 17 August 1925 se va ține a doua licitațiune publică la subprefectura județului, camera nr. 8, ora 10 a. m.:

1. Pentru vânzarea unui motor de benzină fabricațiune Schleb, cu aranjament vertical, de 10 C. P., cu accesoriile necesare, în valoare de Lei 50.000.—.

2. Pentru una transmisiune completă, în valoare de Lei 15.000.—.

Condițiunile de licitație se pot vedea în ori-ce zi de lucru în orele oficioase, în camera nr. 8.

Odată cu ofertele cari se vor

depune înaintea comisiei fixată la orele susmenționate, se va depune la administrația financiară și 10% din suma oferită, iar recepția se va anexa la ofertă.

Ofertele se pot face și separate, deosebit pentru motorul de benzină, deosebit pentru celelalte și pentru embele.

Supraoferte nu se primesc.

Dispozițiile art. 72-83 din legea contabilității statului sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Deva, la 10 Iulie 1925.

(456) 1-1 Subprefect: Candrea.

De vânzare:

O vie de 8 jugăre din cari cinci sunt pe rod, pe vie este casă și 3 odăi, fântână, butoaie și mașini.

Un castel cu 11 odăi cu instalațiile de baie, lumină de gazolin, sobe de teracotă, apeduct, parc de 7 jugăre cu 110 pomi fructiferi.

(458) 1-1 Dr. Victor Popu, Orăștie.

Nr. 739/925.

Publicațiune.

Primăria comunei Strugari, dă în întreprindere adaptarea morii comunale prin licitațiune publică minuendă, în ziua de 17 August 1925 ora 10, conform art. 72-83 din legea contabilității publice.

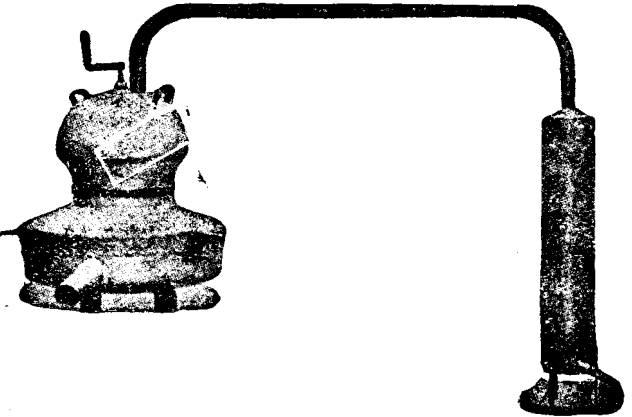
Castul de sarcini se poate vedea la această primărie în zilele oficioase.

Strugar, la 1 Iulie 1925.

(455) 1-1 Primăria comunală.

La FRAȚII STANO, măestri căldărari în Orăștie și Deva

se află în depozit cele mai moderne căldări de fierț rachie, în mărime dela 60-200 litri, cu cupitoare din tînchea neagră sau fără cupitoare, și cu mesteacătoare de-asupra sau la margine. — Sunt ușor de transportat și manipulat.

Mare depozit de tot felul de căldări, cari se pot vedea ori și când în prăvălia noastră din Orăștie (Calea Mihai-Viteazu).

(457) 1-

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII

Centrala SIBIIU

Fondată în anul 1872

Sucursale: Brașov, București, Cluj, Lugoj, Medias, Târgu-Murăș, Timișoara, Dicio-Sănmărtin.

Capital deplin vărsat Lei . 50,000.000.—

Fonduri de rezervă „ . 26,500.000.—

Depuneri spre fructificare „ . 350,000.000.—

Legături cu toate centrele din țară și străinătate.

Pentru afacerile cu America are o secție specială.

Cumpără și vinde devize pe cursurile cele mai convenabile. Primește DEPUNERI SPRE FRUCTIFICARE, cu livrete sau în cont-curent, plătilnd cele mai favorabile dobânzi, precum și darea către stat.

Face toate operațiunile de bancă.

DIRECȚIUNEA

(454) 1-3